

Penning Freesia zoekt steeds naar volgende stap in circulair ondernemen

In 2020 is SIGN gestart met het innovatieprogramma Circulaire Tuinbouw 2020-2025. Dit open innovatieprogramma stimuleert circulair ondernemerschap, de ontwikkeling van nieuwe ketens en het organiseren van experimenteeruimte en markt. Uiteraard is er een belangrijke rol weggelegd voor teeltbedrijven. Waarom pakken zij de handschoenen op? In deel 2: Marko Penning van Penning Freesia uit Honselersdijk.

DOOR ROGER ABENHUIJS

Waarom?

“We hebben op ons teeltbedrijf jaarrond gewasafval van de freesia's en in delen van het jaar ook van de veredeling van amaryllis. Ruim twee jaar geleden ontstond al het idee dat we daar wat mee moeten. Je schrikt best van de hoeveelheid groen afval op jaarbasis en de kosten die je betaalt voor verwerking. Dan komt de vraag: hoe kun je dit nuttig gebruiken? Ik ben me gaan verdiepen in verduurzaming en kwam in contact met de mensen van VARTA. Sowiezo merkte ik dat er heel veel initiatieven zijn en dat er zowel binnen als buiten de tuinbouw veel mogelijk is. Onze ambitie is om al ons organische restmateriaal te hergebruiken. Ik denk

dat het realistisch is om dat in de komende twee tot drie jaar te realiseren.”

Wat?

“Het voordeel van het blad van de freesia is dat we het als droog materiaal kunnen aanleveren voor verwerking en we leveren door het jaar heen een constante hoeveelheid. Het wordt onder andere verwerkt in het papier, waar ook de leliestengels van Moerman (zie deel 1 met Jaap Moerman) voor worden gebruikt. Dat gaat goed, aan 80% oud-papier wordt 20% plantenvezels toegevoegd. Economisch wordt het ook al snel interessant. Nu is verwerking een kostenpost, elke besparing daarop is winst. Daarnaast hebben we nu een eigen composteringmachine waar het overige

■ Marko Penning: “Onze ambitie is om al ons organische restmateriaal te hergebruiken.” (FOTO: MICHEL HEERKENS)

restmateriaal – inclusief recyclebare koffiebekers – wordt verwerkt tot compost. Dat gebruiken we zelf in de kas. Resultaat is dat we van vier containers naar de afvalverwerker terug zijn gegaan naar één.”

Wat nu?

“Een volgend project is de

toepassing van freesiablad in plaatmateriaal voor de interieurbouw. Daar worden ook de reststroom van lisdodde en kerstbomen in meegenomen. Het resultaat is later dit jaar te bewonderen op Floriade Expo in Almere. Ik vind het verhaal van circulariteit een belangrijke meerwaarde voor ons bedrijf.

Het leuke is dat je voortdurend nadenkt over nieuwe mogelijkheden. Ik bezoek regelmatig bijeenkomsten om te leren van andere bedrijven. En dat er voldoende rendement in zit is zeker niet onbelangrijk.”

In het voorjaar van 2020 werd op initiatief van VARTA en

Stichting Innovatie Glastuinbouw Nederland (SIGN) een verkenning uitgevoerd naar achttien hoogwaardige alternatieven voor bloemen. Het freesiablad van Penning Freesia is een voorbeeld van de verwerking van reststromen uit de tuinbouw en akkerbouw tot nieuwe producten.

Column

Flexibiliteit en creatief ondernemerschap

Het zijn bizarre tijden, ook voor de tuinbouw, met de najleffecten van corona, een superkrappe arbeidsmarkt, een oorlog in Oekraïne en energieprijzen die de pan uit rijzen.

De les die we hieruit kunnen trekken is dat we meer dan ooit voorbereid moeten zijn op snel veranderende omstandigheden. Dit vraagt flexibiliteit en creatief ondernemerschap. En daarbij past een langetermijnvisie en investeren in innovatie zodat je telkens in staat bent op die veranderingen in te spelen. Innovatie is nu meer dan ooit ook belangrijk in de energievoorziening, al was het alleen maar om minder afhankelijk te zijn van Russisch gas. Door de laatste ontwikkelingen zal de energietransitie een boost krijgen.

Om de Westlandse economie te versterken en innovatie aan te jagen heeft de gemeente Westland, samen met het bedrijfsleven Westland Agenda III gestart in juli 2021. Dit is een programma om projecten te ondersteunen op zes thema's 1) Innovatie en ontwikkeling, 2) Duurzaamheid en ge-

zondheid, 3) Arbeidsmarkt en onderwijs, 4) Werklocaties en dorpscentra, 5) Toerisme en recreatie en 6) Agrologistiek. Hiervoor is € 3 miljoen beschikbaar. Uniek is dat het bedrijfsleven mee aan tafel zit in de stuurgroep die het college hierop adviseert. Inmiddels zijn veertien projecten ingediend en al een aantal is goedgekeurd. Maar er is nog genoeg budget over voor vernieuwende projecten, dus kom snel met je plan! Wat verder belangrijk is voor een sterke tuinbouweconomie in Westland is

dat de campus bij het WHC zich snel kan ontwikkelen. Hiervoor is het nodig dat de plannen die er vanuit het bedrijfsleven liggen verder onderbouwd worden en tot uitvoering komen. De medewerking van de grondeigenaar en de gemeente is hierbij van cruciaal belang. Daarom roep ik de vers gekozen Raadsleden op om het nieuwe college opdracht te geven tot een actieve faciliterende rol. Hier leek men tijdens het verkiezingsdebat op 7 maart nog niet zo eensgezind over, dus daar is nog werk aan de winkel. Want alleen met een meewerkende overheid kunnen we echt stappen maken en Westland in positie houden als middelpunt van de wereldwijde tuinbouw. En voor al die Raadsleden die nog niet scherp hebben wat er nou allemaal voor moois gebeurt in het WHC: we laten het graag zien en maken jullie graag ambassadeur van dit innovatiecentrum in Westland.

Inge Vermeulen, bestuurder WHC Expo

Bestuurlijk overleg met LNV en EZK biedt lichtpuntje

Een snelle verkenning naar de haalbaarheid van een borgstellingsregeling moet ondernemers in de glastuinbouw op korte termijn de benodigde lucht geven in de strijd om lijfsbehoud. Daar gaan de sector, de banken en het ministerie van LNV op korte termijn aan werken.

Dat resultaat maakt dat voorzitter Adri Bom-Lemstra van Glastuinbouw Nederland en Greenports Nederland na het bestuurlijke overleg met de ministeries van LNV en EZK op dinsdag 8 maart sprak van een lichtpuntje.

Het gesprek was het resultaat van de zorgen die het glastuinbouwcluster, middels een brandbrief eerder heeft besproken met de betrokken ministeries. De partijen die namens de sector deelnamen aan het gesprek kozen ervoor om de nadruk te leggen op de zorgwekkende situatie waarin veel teeltbedrijven zich bevinden vanwege de effecten van de oorlog in Oekraïne. Die hebben er namelijk voor gezorgd dat bedrijven nauwelijks nog finan-

ciërbaar zijn en dat bovendien de voedselzekerheid in Europa onder druk staat.

‘Dit gaat de sector op termijn echt wel helpen’

Overtuigen

Het Kabinet heeft verder een concreet pakket maatregelen aangekondigd dat in april wordt gepresenteerd. Dat pakket is gekoppeld aan het klimaatfonds van de regering. “Dat gaat de sector op termijn echt wel helpen, al moeten we daar wel bovenop zitten”, stelt Adri Bom-Lemstra.

Zij realiseert zich dat een borgstellingsregeling, waaraan nu versneld wordt ge-

werkt, geen optimale situatie is. Bedrijven krijgen immers te maken met toenemende schulden. De regeling is bovendien alleen voor bedrijven met toekomstperspectief en die meegaan in de energietransitie. “Het is wel een reddingsboei om de glastuinbouw op korte termijn overeind te houden. Dat is momenteel onze grootste zorg.”

Economisch belang

Ook de belangrijke rol die de glastuinbouw kan en wil spelen in de klimaatplannen van de regering, werd tijdens het bestuurlijke overleg nogmaals benadrukt. “Telers kunnen de komende jaren meer en meer overschakelen naar duurzame energiebronnen. Maar dan moeten die alternatieven er wel zijn en door de overheid mogelijk worden gemaakt.”

Uw partner
in glastuinbouw
en vastgoed

SANTEN GASILLE
MAKELAARS & ADVISEURS

Oude Liermolenweg 3, 2678 MN De Lier
0174 - 511 300 • bedrijven@santen-gasille.nl
www.santen-gasillebedrijven.nl

Meldpunt misstanden Glastuinbouw
E: info@glastuinbouwwestland.nl, T: 06 10 35 83 91 (Jacco Vooijs)

Advertentieverkoop via West Media, tel. 0174 - 62 42 12
of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland.
www.glastuinbouwwestland.nl
info@glastuinbouwwestland.nl